

1. <https://old.uinp.gov.ua/news/26-rokiv-tomu-16-lipnya-1990-go-verkhovna-rada-shche-ursr-priinyala-deklaratsiyu-pro-derzhavnii?fbclid=IwAR1-v9LZx64ds6RR1sT1QjKpo37DQRXtmeMheRvcV3KhzGumJUuT1WIQdA>
2. <https://old.uinp.gov.ua/news/25-rokiv-tomu-priinyali-deklaratsiyu-pro-derzhavnii-suverenitet-ukraini-i-dekomunizuvati-tsentr?fbclid=IwAR1Ae3GThsJAYxncePC-u5NopyPKXkM2ZRkp7jU2TGTmLIFu48oCnYkGsw>
3. Декларація про державний суверенітет України від 16 липня 1990 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/55-12#Text>;
4. <https://old.uinp.gov.ua/methodicmaterial/25-ta-richnitsya-revolutsii-na-graniti-metodichni-rekomendatsii-do-vidznachennya-u>
5. Постанова Верховної Ради УРСР «Про День проголошення незалежності України» від 16 липня 1990 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/56-12#Text> ;
6. Постанова Верховної Ради України «Про День незалежності України» від 20 лютого 1992 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2143-12#Text>;
7. URL: <https://static.rada.gov.ua/zakon/new/NEWSAIT/DEPUTAT1/38.htm>;
8. URL: <https://static.rada.gov.ua/zakon/new/NEWSAIT/DEPUTAT1/37.htm>;
9. URL: <https://static.rada.gov.ua/zakon/new/NEWSAIT/DEPUTAT1/23.htm>;
10. URL: <https://static.rada.gov.ua/zakon/new/NEWSAIT/DEPUTAT1/24.htm>.

Неприцький Олександр, Неприцька Тетяна, Гаврилов Олексій
СПІВПРАЦЯ ВІННИЦЬКОГО ОБЛАСНОГО ОСЕРЕДКУ
МІЖНАРОДНОЇ ГРОМАДСЬКОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ «УКРАЇНА-ПОЛЬЩА-
НІМЕЧЧИНА» І ВЕЛИКОПОЛЬСЬКОГО ЦЕНТРУ ОСВІТИ І КУРСІВ
САМОВРЯДУВАННЯ У СФЕРІ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ
ПРОТЯГОМ 2012-2016 РР.

Зміни, що відбувались наприкінці ХХ - на початку ХХІ століть у країнах Центрально-Східної Європи показали беззаперечну ефективність процесів децентралізованого управління і переваги демократичних механізмів управління над практиками тоталітарних чи авторитарних держав. При розробці реформи децентралізації в Україні значною мірою опиралися на польський досвід 1990-х років проведення адміністративно-територіальної реформи і запровадження місцевого самоврядування.

Вінницька обласна організація Міжнародної громадської організації «Україна-Польща-Німеччина» однією із перших в Україні розпочала вивчати і переносити досвід розвитку польських органів місцевого самоврядування на вітчизняний ґрунт. Партнером з польської сторони став Великопольський центр освіти і курсів самоврядування (WOKISS - Wielkopolski Ośrodek Kształcenia i Studiów Samorządowych), що знаходиться у м.Познань, центрі Великопольського воєводства, та розпочав працювати із органами місцевого самоврядування ще на етапі підготовки реформи в Польщі.

Мета даної статті – дослідити другі п'ять років співпраці ВОО МГО «Україна-Польща-Німеччина» і ВЦОІКС у сфері місцевого самоврядування (результати дослідження перших п'яти років опубліковано у матеріалах минулорічної конференції [1]).

Для написання статті було використано матеріали офіційних сайтів двох організацій [2, 3] та публікації в засобах масової

інформації. Основним джерелом став звіт ВОО МГО «Україна-Польща-Німеччина» за 2003-2016 роки, розміщений на офіційному сайті організації.

У порівнянні із першими п'ятьма роками друга «п'ятирічка» була значно менш насичена спільними заходами двох громадських організацій. В період 2012-2016 років розширилося коло партнерів ВОО МГО «Україна-Польща-Німеччина», і значна частина зусиль і часу пішла на багатосторонню співпрацю з Францією, Грузією, навіть Японією, а також організаціями з інших регіонів Польщі – Мазовецького, Лодзького воєводств, і традиційними партнерами Вінниччини – Свентокшистським регіоном.

Маючи досвід попередніх п'яти років тісної співпраці із партнерами з Познані, було організовано 6-13 квітня 2013 року Товариством було організовано навчально-методичний візит «Європейський досвід планування розвитку територіальних громад». Участь у візиті взяли 26 представників органів місцевого самоврядування області, а очолив групу заступник голови ВОО МГО «Україна-Польща-Німеччина» Андрій Кавунець. Головною частиною візиту було теоретичне та практичне навчання щодо написання та реалізації стратегічних планів розвитку громад, яке пройшло на базі партнера Товариства – Великопольського Центру Освіти і Курсів Самоврядування. Також, в рамках цієї поїздки, вінничани побували з робочим візитом у німецьких містах Міттенвальде, Берлін та Дрезден, відвідали Прагу та Краків.

З 11 по 13 травня 2012 р. було забезпечено участь Вінниччини у масштабному міжнародному заході - фестивалі «Українська Весна», який пройшов у Великопольському воєводстві.

17 травня Вінницький обласний осередок Міжнародної організації «Україна-Польща-Німеччина» організував Фестиваль європейської кухні. Тема Фестивалю була – «Ми єднаємо Схід та Захід». Ресторация «Гостинний пан» зустріла понад 650 гостей серед яких було 220 іноземних гостей з 7 країн. Участь у фестивалі взяли 5 послів європейських країн, Народні депутати України, представники влади, бізнесу та громадськості Вінниччини. До числа запрошених гостей входила делегація Великопольського Центру Освіти і Курсів Самоврядування.

Через місяць, 28 червня Голова Міжнародного товариства «Україна-Польща-Німеччина» Сергій Татусяк взяв участь у Постійній загальнопольській конференції міжнародної співпраці органів самоврядування, що пройшла у м.Познані. У рамках заходу учасники обговорили питання Східного партнерства, а саме перспективи співпраці Євросоюзу з країнами-учасниками Східного Партнерства.

В 2015 році стартував проект багатосторонньої міжнародної співпраці, що охопив декілька регіонів Польщі, в яких діяли партнери МГО «Україна-Польща-Німеччина». З 1 по 6 лютого офіційна делегація Товариства в складі голови Олексія Гаврилова та заступника голови Андрія Кавунця на запрошення партнерів відвідали Республіку Польща, де провели низку переговорів щодо розвитку українсько-польської співпраці. Розпочався візит із зустрічі партнерів із Польщі, України та Грузії в місті Унейов Лодзького

воєводства. Наступна зустріч відбулась в м.Познані, в офісі Великопольського Центру Освіти і Курсів Самоврядування. Участь в зустрічі, крім керівництва ВЦОіКС, взяв Анджей Поравський – представник Асоціації Міст Польщі. Також він був секретарем постійно діючої Комісії співпраці Уряду та органів місцевого самоврядування Польщі, а також входив до числа експертів, які консультували і супроводжували процес реформ у сфері децентралізації в Україні. Наступні зустрічі відбулися у Свентокшиському воєводстві. Перша – у Національному товаристві підтримки підприємництва. Друга – у м.Кельце в офісі регіонального відділення Фонду розвитку місцевої демократії (FRDL). Третя – у Сташувській повітовій раді. Завершився візит в м.Криниця-Здруй.

15 травня того ж року у Вінниці відбувся міжнародний круглий стіл «Децентралізація в Україні: партнерство влади та громадськості». На захід запросили представників органів місцевого самоврядування Вінниччини та партнерів з-за кордону, у тому числі були Надзвичайний і Повноважний посол Румунії в Україні Корнел Іонеску, секретар Сьвентокшиського воєводства Бернард Антос, директор відділу міжнародних проектів Фолкуніверситету (Швеція) Алі Рашиді, експерт зі Швейцарського корпусу експертів «SISW GONTANT» Франц Сталдер, вуйт гміни Сухи Ляс Великопольського воєводства Гжегож Войтера.

Представники ВЦОіКС щороку запрошувались на серпневі заходи до Дня Незалежності України на Вінниччині, проте склад делегації завжди був різний. В 2015 році на запрошення МГО «Україна-Польща-Німеччина» в делегації Великопольського воєводства прибули директор організації Мачей Козік, перший заступник голови Правління, староста Мендзиховського повіту Юліан Мазурек, директор Центру європейської співпраці Агнешка Менделевська. Окрім Вінниці, польські гості відвідали Могилів-Подільський та Ямпільський райони, а також 25 серпня взяла участь у круглому столі в місті Сорока Республіки Молдова. Захід був присвячений тристоронній співпраці України, Польщі та Молдови, налагодженню нових контактів та обміну досвідом.

У відповідь, напередодні свята Дня незалежності Польщі, 10 листопада 2015 р., в гміні Сухий Ляс, Великопольського воєводства, відбувся дискусійний круглий стіл на тему співпраці Польщі та України. У рамках круглого столу вуйт гміни Сухий Ляс Гжегож Войтера представив свою сільську громаду, до складу якої входить 10 сіл, і яка займає перше місце за рівнем доходу на душу населення серед всіх громад Великопольського воєводства та сьоме місце – серед гмін всієї Польщі. Представники міжнародного товариства «Україна-Польща-Німеччина» Олексій Гаврилов та Андрій Кавунець презентували польським колегам свою організацію і Вінницьку область, а також розповіли про можливі грантові програми, у яких може брати участь гміна Сухий Ляс в партнерстві з українськими колегами. З польської сторони участь у круглому столі взяли представники влади гміни, депутати місцевої ради, солтиси, а також представники громадських організацій та локальних груп діяльності. На зустрічі було озвучено кілька пропозицій щодо

співпраці на рівні громадських організацій, шкіл, а також спільної участі у міжнародних грантових проектах, зокрема програмі «Еразмус+».

З 22 по 26 вересня Великопольський Центр Освіти і Курсів Самоврядування організував навчальний візит польських самоврядців до Німеччини та Австрії, де вивчали досвід впровадження систем опалення на відновлювальних джерелах енергії. До складу делегації входили вуйти, бурмістри та старости Великопольського воєводства. До складу делегації було запрошено і голову Вінницького обласного осередку Товариства Олексія Гаврилова.

Впродовж майже всього 2015 р. (з січня по жовтень) Товариством «Україна-Польща-Німеччина» було реалізовано масштабний міжнародний проект «Розбудова спроможності громад – досвід Вишеградської четвірки для країн Східного партнерства», фінансованого Міжнародним Вишеградським Фондом. Проект охопив всі країни Вишеградської групи – Польщу, Угорщину, Чехію та Словаччину, а також Україну і Молдову. З польської сторони участь брав ВЦОіКС, з чеської - Інститут стабільності та розвитку (Прага), з словацької – Карпатська фундація (Кошице), з угоської - Міжнародний центр демократичних перетворень (Будапешт) та Асоціація регіонального розвитку Єврорегіону Карпати (Ньїредьгаза, з молдовської - Єврорегіон «Дністер», Адміністрація Сорокського району. Також було ще три українських партнери, що тісно пов'язані із ВОО МГО «Україна-Польща-Німеччина» - Єврорегіон «Дністер», Вінницька обласна асоціація органів місцевого самоврядування, ГО «Ресурсно-інформаційний центр «Громади Вінниччини» і Вінницька обласна рада.

Отже, співпраця ВОО МГО «Україна-Польща-Німеччина» і ВЦОіКС протягом 2012-2016 рр., у порівнянні із попередніми п'ятьма роками, була менш насичена двосторонніми заходами, але масштабність програм співпраці значно зросла, і до неї було залучено інших міжнародних партнерів із Грузії, Молдови, Угорщини, Чехії, Словаччини та інших країн. Загальна спрямованість спільної діяльності, як і раніше, мала на меті розвиток органів місцевого самоврядування, імплементацію міжнародного (перш за все, польського) досвіду в Україні, підтримку реформи децентралізації.

ДЖЕРЕЛА ТА ЛІТЕРАТУРА:

1. Неприцький О., Неприцька Т., Гаврилов О. Співпраця Вінницького обласного осередку Міжнародної громадської організації «Україна-Польща-Німеччина» і Великопольського центру освіти і курсів самоврядування у сфері місцевого самоврядування протягом 2006-2011 років //Вінниччина: минуле та сьогодення. Краєзнавчі дослідження. Матеріали ХХІХ Всеукраїнської наукової історико-краєзнавчої конференції 6-7 вер. 2018 р. Вінниця, 2018. с.148-153.
2. Україна-Польща-Німеччина. Міжнародне товариство. Україна-Польща-Німеччина [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrpolgerm.com>.
3. Wielkopolski Ośrodek Kształcenia i Studiów Samorządowych [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www2.wokiss.pl>.